

Predikan i Kyrkhults kyrka 2010 av Tobias Bäckström

1 sönd. efter tref.

”Vårt dop”

2 Mos 14:21-22

Tit 3:4-8

Joh 1:29-34

”Där är Guds lamm” ropade Johannes. Mitt i folksamlingen såg han Jesus komma gående. Det var ju åtskilliga människor som hade lockats ut i öknen till Johannes. Ändå var det väl inget populistiskt budskap som han hade att komma med. Han ville förbereda folket för den som skulle komma efter honom. Därför predikade han omvändelse. Men han var alltså tydlig med att det inte var han som var Messias, han var bara den som gick före. Den som kommer efter skulle vara större än honom. Och så får han alltså syn på Jesus mitt ibland dem. Ivrigt pekar han ut honom, där är han som jag talat om, det är han. ”Där är Guds lamm, som tar bort världens synd”. Kanske blev folk förvånade. Jag tänker mig inte att de genast rusade fram mot Jesus. För vad var det för särskilt med honom? I verserna innan dagens evangelium så framkommer det att Jesus befann sig mitt ibland dem, och kanske hade varit det en tid. Säkert var det inte detta som folket hade väntat sig. Det skulle ju vara en som var större än Johannes själv.

Kanske inte Johannes själv helt förstod innebörden. Vad innebär det att Jesus är Guds lamm? Påskalammet offrades i varje hushåll till minnet av uttåget ur Egypten. Husfadern skulle ta ett felfritt årgammalt lamm. Men nästan varje dag offrades det lamm i templet. Ett lamm var inte så dyrt, därför var det den fattiges offer. Det är i denna betydelse som Jesus liknas vid Guds lamm. Han är Guds lamm, Guds enda och slutgiltiga offer. Och han är den fattiges offer. Han som tar bort världens synd. ”Tar” bort skulle också kunna översättas, ”bär bort”. Jesus tar våra synder på sig och bär bort dem. Och det handlar alltså om hela världens synder, inte bara Israels. Redan nu, innan Jesus hunnit börja sin verksamhet, så betonas det att Jesus är sänd som hela världens frälsare. Kanske är det inte så konstigt om folk såg lite undrande på Johannes och den som han pekade ut.

Jesus och Johannes var släkt så rimligtvis måste Johannes ha träffat Jesus tidigare och vetat vem han var. Ändå säger han: ”Jag kände honom inte”. Så kan det ju vara, att personer som vi trodde att vi kände, visar sig vara annorlunda än vad vi trott. För Johannes har det gått upp att Jesus var något mycket större än den han kände från barndomen. Trots att Johannes var äldre än Jesus så säger han nu: ”Han fanns före mig”. Han anar att Jesus inte är en vanlig människa, han är Guds utvalde.

Saker och ting är inte alltid vad det ser ut att vara. Det finns en dold verklighet bakom det vi ser. Det gällde Jesus, och det gäller också dopet. Johannes kallas ju för döparen. Det är det som han är mest känd för, han döpte människor i Jordan.

Men han döpte alltså med vatten, och inte mer. Det var ett dop av mer symbolisk karaktär. Och det dopet behövde upprepas, det var inte giltigt en gång för alla. Vattendopet ensamt räcker inte för att rena oss. Vatten kan rena oss till det yttre men inte någon inre rening. Här behövs också helig Ande. Johannes döpte med vatten med Jesus döpte med helig Ande. Dopet, även vårt dop handlar om två saker: om vatten och ande. Det finns en synlig och en osynlig del i dopet.

När prästen döper ett barn så döper han med vatten. Det är vad vi ser. Men samtidigt så sker det ett osynligt dop också. Ett dop i helig Ande. Och det viktigaste dopet är det osynliga. Utan Anden så hade dopet bara varit av symbolisk karaktär. Utan Anden hade dopet inte fått universell giltighet, det hade varit något som hände då, men inte något som påverkar oss idag. Men Anden gör så att dopet blir aktuellt för oss hela livet, det är lika giltigt idag som den dagen vi döptes. Vi kan leva i vårt dop hela livet. Vi kan leva öppna för den Helige Ande som vi fick i dopet.

Den gammaltestamentliga läsningen idag handlade om israeliternas räddning genom Röda havet. Och det är ingen tillfällighet att just den berättelsen finns med idag när temat är vårt dop. Israeliternas vandring genom Röda havet är bild av dopet. När de klev ner i Röda havet, med vattnet stående omkring som en vägg på bägge sidor, så är det flera moment som stämmer med dopet. De lämnar det gamla livet bakom sig. Och de begravs, bildligt talat, i vatten för att sen gå upp på andra sidan till det nya livet, livet tillsammans med Gud och Guds folk.

Dopet är ett bad till en ny födelse, men för att födas på nytt så måste man ju först dö. Det gamla livet måste dö, mitt gamla jag, den del av mig som inte vill leva i tillsammans med Gud. Först då kan jag uppstå till det nya livet.

I fornkyrkan var den vanligaste dopformen att dopkandidaten först lade av sig sina gamla kläder som en symbol för att man lade av sig sitt gamla liv. Därefter steg man ned i dopgraven som kallades just så. Man begravdes i vatten, dog bort från sitt gamla liv, innan man steg upp på andra sidan och klädde sig i sina nya dopkläder, iklädde sig Kristus.

Dopet förenar oss med Kristus. I dopet så dör och uppstår vi med honom, och därför knyts vi till hans frälsande gärning när han dog och uppstod på korset. Det är genom dopet som vi får del av det som Kristus har gjort för oss på korset.

Johannes fick se Jesus den dagen och kände genast igen honom som Guds lamm; där är Guds lamm.

Och Guds lamm finns fortfarande närvarande bland oss. Johannes ord får vi upprepa varje gång vi firar mässa: ”O Guds lamm, som borttager världens synder”. Dessa ord har sjungits i mässan ända sedan 600-talet när prästen lyfter upp brödet. Precis som folket vid Jordanfloden så får även vi Guds lamm utpekad för oss. Vi ser det som Johannes en gång såg. Vissa blir kanske förvånade. Vad är det för särskilt med vanligt bröd? Men saker och ting är inte alltid vad det ser ut att vara. Det finns en dold verklighet bakom det vi ser. Guds lamm är dold i bröd och vin.